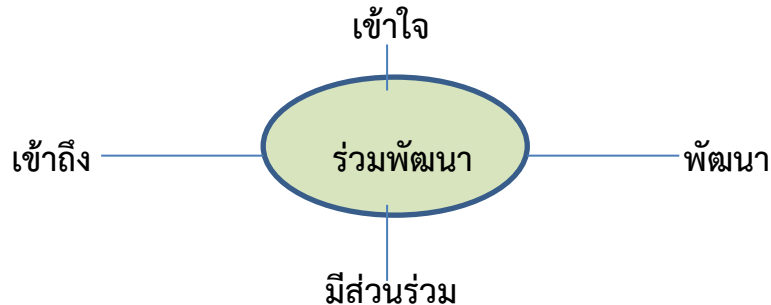

חכמות

การใช้นวัตกรรม “ร่วมพัฒนา” ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ได้น้อมนำแนวทาง ตามพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้หลักการ “เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา” และคิดค้น หาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้ ประสบผลสำเร็จ พบว่ากระบวนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญมากในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก จึงได้ ใช้นวัตกรรม “ร่วมพัฒนา” ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กไปสู่การปฏิบัติ ซึ่ง ประกอบด้วย กระบวนการ “เข้าถึง เข้าใจ พัฒนา มีส่วนร่วม” อธิบายกระบวนการได้ดังนี้

- 1) **เข้าถึง** สภาพปัจจุบันปัญหาตามบริบทแต่ละโรงเรียน
- 2) **เข้าใจ** ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ในการพัฒนาโรงเรียนแต่ละท้องถิ่น
- 3) **พัฒนา** โรงเรียนขนาดเล็ก โดยสร้างรูปแบบ สร้างแรงจูงใจ เสริมแรงในการพัฒนา โรงเรียนเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันปัญหาและบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น
- 4) **มีส่วนร่วม** ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา โรงเรียนขนาดเล็ก ทุกกระบวนการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

มีหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายเป้าหมาย การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก รับฟัง ความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จัดทำข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนขนาดเล็กและSchool mapping เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

2. จัดให้มีเวทีการประชุมสัมมนา รับฟังความคิดเห็น จาก

โรงเรียนขนาดเล็ก ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องตามอำเภอต่าง ๆ ในสังกัด เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการประชุมสัมมนา และใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา

3. ใช้แผนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีขนาดที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๕๖-๒๕๕๘ เพื่อกำหนดรูปแบบ วิธีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด และเป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก และใช้เป็นคู่มือนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารจัดการของคณะกรรมการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

มีการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กทุกปี เพื่อนำผลการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาในปีถัดไป

5. ขยายผลโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบไปยังโรงเรียนต้องพัฒนา

สรรหาและรวบรวมวิธีดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็กที่บริหารจัดการได้ดีเป็นต้นแบบหรือตัวอย่าง เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อขยายผลไปยังโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ต้องพัฒนา

6. สร้างเครือข่ายการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากหน่วยงานราชการอื่น ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สนับสนุนการขอรับงบประมาณจากหน่วยงานราชการอื่น ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนในสังกัด และจัดทำเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนในสังกัด ทุกปีงบประมาณ

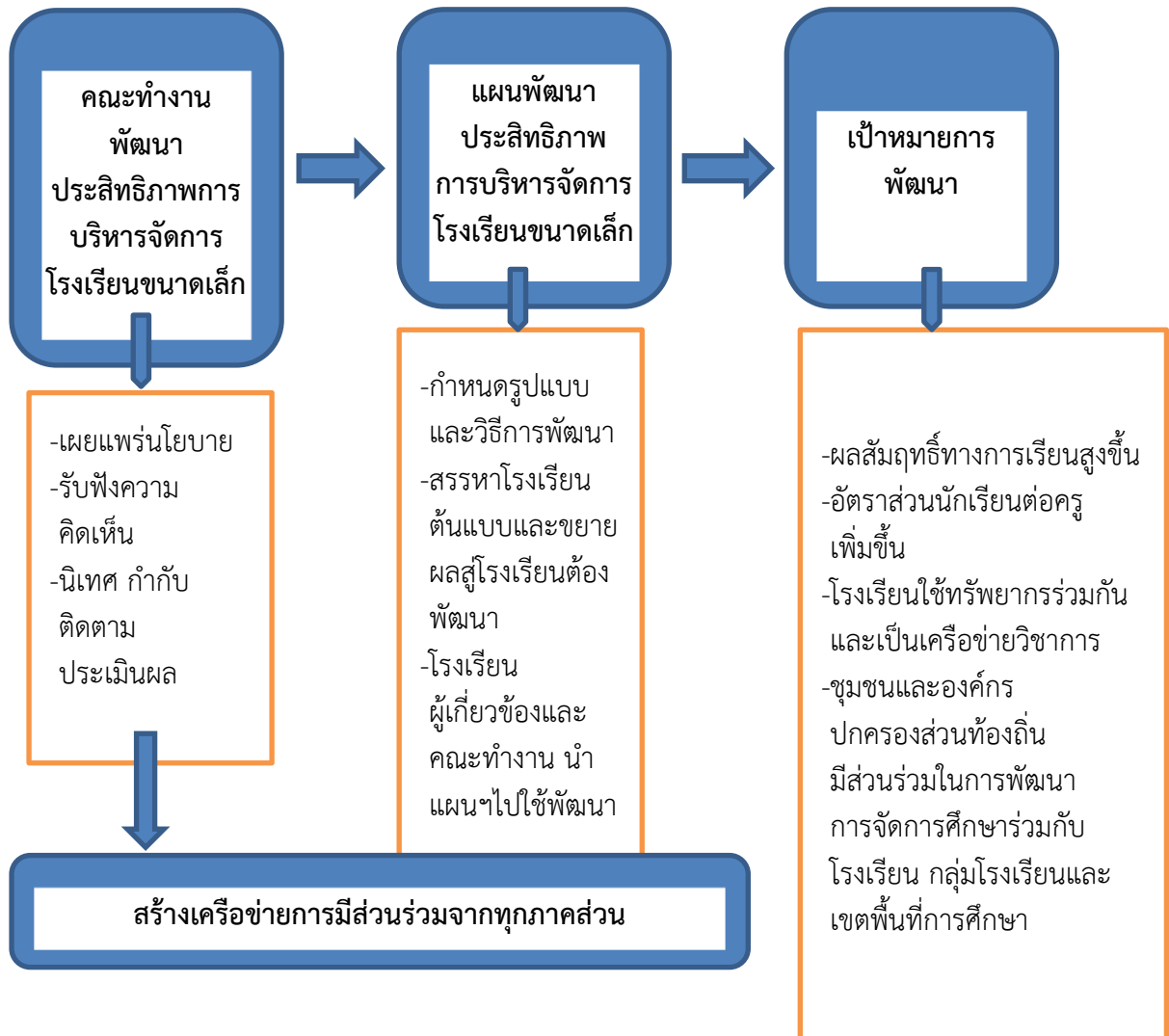
ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ประธานกลุ่มโรงเรียน ผู้อำนวยการกลุ่ม/หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่จากกลุ่มนโยบายและแผน ร่วมกันขับเคลื่อนนโยบาย ไปสู่การปฏิบัติ ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีเวทีประชุมสัมมนา รับฟังความคิดเห็นร่วมกับผู้นำชุมชน ท้องถิ่น ผู้ปกครองทุกอำเภอในเขตพื้นที่ หรือโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมาย

นวัตกรรม “ร่วมพัฒนา” เกิดขึ้นจากความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ชุมชน ผู้ปกครอง สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือ เต็มใจที่จะสนับสนุน ขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่หน่วยงานกำหนดไว้

การจัดการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายและแสวงหาความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กมีเป้าหมายในการพัฒนาสำคัญ คือ

1. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น
2. การเพิ่มอัตราส่วนนักเรียนต่อครูสูงขึ้น
3. ห้องเรียนมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันระหว่างโรงเรียน เป็นเครือข่ายช่วยเหลือกันทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนผังการทำงานแบบร่วมพัฒนา

คณะกรรมการจัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

1. นายชูเกียรติ ตำนธนะทรัพย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
2. นายธีรทัศน์ ธนเศรษฐวรากิต	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
3. ว่าที่พันตรี สุรเดช รอดจินดา	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

คณะกรรมการ

1. นางรุ่งทิพย์ สายมา	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	ประธานกรรมการ
2. นายวิสุทธิ ศรีเมือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
3. นางบัวสอน ทองตา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
4. นางบุษบา ศรีวิชัยอินทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
5. นางเวทิการ์ เหลืองเจริญรัมย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
6. นางจงลักษณ์ เจริญธีรวิทย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
7. นางรัตนา ภูเขียว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
8. นางจีราพร ปิยศทิพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	กรรมการ
9. นายพิพัฒน์ หมั่นเป็ง	เจ้าพนักงานธุรการ ส 3	กรรมการ
10. นางสกาเตือน ธนสิริโชติ	เจ้าพนักงานธุรการ ชำนาญงาน	กรรมการและเลขานุการ

